

عنوان مقاله:

ارزیابی سطح مطلوبیت توزیع مکانی ایستگاه های اتوبوس در محیط GIS (مورد شناسی: شهر مراغه)

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و آمایش شهری-منطقه ای، دوره 10، شماره 36 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

حسن محمودزاده - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده برنامه ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

زهرا فرج نژاد - کارشناسی ارشد مطالعات شهری و روستایی، گروه سنجش از دور و سیستم اطلاعات جغرافیایی، دانشکده برنامه ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

مهدی هریسجیان - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده برنامه ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

امروزه با گسترش شهرها و افزایش جمعیت شهری و به تناسب آن افزایش ترافیک معابر، مشکلات متعددی برای مردم در زمینه طول و زمان سفرهای شهری به وجود آمده است. در این بین ساماندهی مناسب حمل و نقل عمومی از جمله ایستگاه های اتوبوس می تواند نقش مهمی در کاهش طول و زمان سفرهای شهری ایفا کند. هدف این پژوهش، سنجش سطح مطلوبیت توزیع مکانی فعلی ایستگاه های اتوبوس مراغه و در وهله بعد، تعیین مناسب ترین الگوی مطلوب توزیع مکانی ایستگاه های اتوبوس مراغه است که از حیث هدف، کاربردی- عملی و از حیث ماهیت و روش، توصیفی- تحلیلی است. در این تحقیق، از مدل تاپسیس برای رتبه بندی شبکه معابر از نظر اولویت استقرار ایستگاه های اتوبوس و مکان های مناسب این ایستگاه ها و از مدل تحلیل شبکه نیز در محیط سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) در جهت مشخص کردن مسیرهای بهینه و محاسبه طول و زمان مسیرها بر روی شبکه استفاده شد. از ده معیار فاصله از مراکز مسکونی، تجاری، اداری، آموزشی، فرهنگی، تفریحی و فضای سبز، بهداشتی و درمانی، فاصله از تقاطع، دسترسی و تراکم جمعیت استفاده شد که با روش ANP وزن دهی شدند. در این پژوهش، نتایج مدل تاپسیس نشان داد که ایستگاه های اتوبوس، شبکه معابر را به صورت لازم پوشش نمی دهند و فاصله استاندارد آن ها از همدیگر رعایت نشده است. همچنین نتایج مدل تحلیل شبکه نیز نشان داد که از ۸ خط اتوبوس مراغه، ۵ خط در مسیرهای رفت و برگشت و ۲ خط در مسیر برگشت، تغییر کردند و مجموع طول مسیرهای خطوط اتوبوس رانی پس از اعمال الگوریتم ۵۷۲۴ متر و زمان لازم برای طی مسیرها ۲۰ دقیقه کاهش یافت. نهایتاً نقشه نهایی الگوی مطلوب توزیع مکانی ایستگاه های اتوبوس نشان داد که قسمت های کوچکی از شهرک ولیعصر- فاز ۱ و فاز ۲، قسمت های زیادی از شهرک سهند و دارایی- طالب خان، مکان هایی کاملاً مطلوب و قسمت های زیادی از شهرک ولیعصر- فاز ۱ و قسمت کوچک تری از فاز ۲ در حد مطلوب بوده و بقیه قسمت ها نیز به ترتیب دارای مطلوبیت متوسط و پایینی در جهت توزیع بهینه مکانی ایستگاه های اتوبوس مراغه هستند.

کلمات کلیدی:

حمل و نقل عمومی، شبکه راه ها، خطوط اتوبوس رانی، ایستگاه های اتوبوس، سیستم اطلاعات جغرافیایی، شهر مراغه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1230254>

